

100 LET REPUBLIKY

Na jednom provázku – jedné časové ose – uvidíme, a hlavně živě prodiskutujeme, pár milníků, které zažila naše republika od svého vzniku do současnosti.

Cíl: Děti vytvoří časovou osu 100 let ČR. A to nejprve díky individuálním odhadům každého z dětí, později z nalezených lístečků (události, map, osobností) z historie ČR. Na závěr děti na časovou osu přidají i něco ze své vlastní historie či historie rodiny.

Věk: ZŠ

Místo: kdekoliv venku

Období: celoročně

Pomůcky: papíry, provázek, kolíčky, připravené kartičky (mapy, fotky, popisy vytištěné na čtvrtce či podlepené kartónem, rozstříhané)

DOPORUČENÍ: Lekci můžeme hravě zvládnout i ve třídě, ale při testování se opakovaně ukázalo, že venku práce s časovou osou i hledání mnohem lépe nastartovalo zájem dětí. Proto doporučujeme, vyrazte ven! Času se neobávejte, stačí vám cca 20 minut.

1. ODHAD 100 LET

Než se ponoříme do historie, zkusme s třídou odhadnout, co děti vědí o 100 letech naší republiky teď. Kdy vznikla? Co zásadního se v jejím „životě“ stalo? Jaké osobnosti si vybavíme a do jakého období asi patří? Děti mohou své odhady napsat na papírky a připevnit kolíčky na provázek. Pokud je dětí víc, doporučujeme udělat dvě skupiny, dva provázky, dvě časové osy nebo i víc do skupin. Zásadní je v této fázi nehodnotit. Nechat nejasnosti i otázky zaznít a zatím neodpovídat. Tato fáze hodiny může nastartovat zájem, vnitřní motivaci – teď nevíme, jak přesně vše bylo, máme otázky a chceme na ně najít odpovědi.

2. HLEDÁNÍ

Rozstříhejte texty, fotky a mapy na jednotlivé kartičky. Každé z dětí ukryje jednu až dvě kartičky (dle počtu dětí). Je důležité děti upozornit, že mají kartičky umístit viditelně v domluveném prostoru. Cílem není kartičky zamaskovat, ale proběhnout se a užít si rychlé

hledání. Po uschování kartiček se děti vrátí k učiteli a znovu vyběhnou. Tentokrát každý najde opět jednu až dvě (podle počtu, kolik ukryl, aby zbylo na všechny) kartičky, které neschoval.

3. NAŠICH 100 LET

Každý se pokusí umístit svou kartičku na časovou osu (provázek). Postupně se skupina/y musí začít domlouvat, co kam asi patří, kartičky přesouvat, a tak se postupně dostávat k svému řešení. Učitel může fungovat jako podpora, pokud bude třeba. Když je skupina hotová, začíná nejdůležitější část: diskuze a porovnávání (s naším úvodním odhadem, druhou skupinou, pokud je, nebo s učebnicí, encyklopedií, pohledem učitele). Důležitá nejsou jen data, ale především debata, např. nad měnící se mapou republiky.

4. JÁ A MOJE RODINA

Doporučujeme přidat v závěru i aktivitu, kdy děti zkusí označit (klidně jen prstem) na provázku např. kdy se narodily ony, kdy jejich

rodiče, kdy babička a děda. Můžeme se zeptat, zda mají v rodině někoho, kdo zažil některou z významných událostí naší republiky (válku, revoluci atd.).

TIP: REÁLNÉ PŘÍBĚHY

Časovou osu na provázku si můžeme přenést do třídy a případně doplňovat o další data, fotky, konkrétní příběhy. Na děti nejvíc působí historie vyprávěná skrze reálné příběhy. Proto ve fotopříloze přidáváme knihy, jež nabízí

vzpomínky konkrétních lidí, kteří prožili některou etapu ze 100 let naší republiky. Doporučujeme např. web www.postbellum.cz

TIP: PŘEHLED ZDROJŮ

Doporučení na dětské knihy, hry, pracovní listy i recept na oblíbené ořechové cukroví TGM najdete v článku Veroniky Peslerové <https://pesleri.blogspot.com/2018/10/dv-stolete-vyroci.html>

CO LZE HODNOTIT (důkazy o učení):

- Dítě sepíše a umístí na časovou osu naší ČR alespoň jednu událost či osobnost.
- Dítě venku v terénu najde lístek (s událostí, mapou či osobností).
- Dítě ve skupině diskutuje a sestaví časovou osu 100 let ČR.
- Dítě na časové ose najde něco ze své vlastní historie.